

Nr 90

Brandlag;

given Stockholms slott den 30 mars 1962.

Vi GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götas och Vendes Konung, göra vederligt: att Vi, med riksdagen, funnit gott förordna som följer.

1 §

Varje kommun skall i enlighet med bestämmelserna i denna lag hålla ett brandförsvar, som tillfredsställer skäliga anspråk på trygghet mot skada av brand.

Förvaltningen av brandförsvarets angelägenheter skall handhas av den kommunala nämnd, som kommunens fullmäktige bestämma (*brandstyrelse*).

2 §.

I kommuns brandförsvar skall ingå *brandstyrka* av betryggande storlek och sammansättning. Brandstyrkan skall bestå av en *brandchef*, en eller flera *vice brandchefer*, *brandkår* samt, där så erfordras, *brandvärn*, grundat på tjänsteplikt.

Brandchef, vice brandchef samt personal i kommunal brandkår skall vara heltidsanställd eller hava förbundit sig att fullgöra brandtjänst såsom deltidsanställd vid sidan av annan sysselsättning.

För kommun skall därjämte finnas *skorstensfejarmästare*.

3 §.

Kommun är skyldig att anskaffa och underhålla materiel, byggnader och andra för brandförsvaret erforderliga anordningar, skogsbrandtorn likväl undantagna, samt draga försorg om nödig vattentillgång för släckning av brand, allt dock endast i den mån oskälig kostnad icke åsamkas kommunen.

4 §

Länsstyrelsen äger helt eller delvis befria kommun från skyldighet att hålla brandkår med därtill hörande materiel, byggnader och anordningar, såframt kommunen träffat avtal om betryggande släckningshjälp från kommunal brandkår i annan kommun eller från annan brandkår. Sådan brandkår skall anses som kommunal brandkår i kommunen.

5 §.

I kommun skall brandsyn hållas och sotning verkställas i enlighet med vad som föreskrives i brandstadgan.

6 §.

Om brand tagit eller hotar att taga större omfattning eller den kommunala brandkåren tillfälligt icke kan ingripa mot brand, är annan kommun pliktig att lämna släckningshjälp i den utsträckning brandchefen kommunen prövar möjlig utan att skälig hänsyn till dess egen säkerhet åsidosättes. Framställning om släckningshjälp skall göras av brandchefen eller, om hans beslut ej hinner avvaktas, av den som är i hans ställe. För kostnad, som åsamkats kommun i anledning av framställning om släckningshjälp, är kommunen berättigad att erhålla skälig ersättning. Kunna kommunerna icke enas om ersättningen, skall denna fastställas av länsstyrelsen i det län, där hjälpen lämnats.

7 §.

När så erfordras för släckning av brand är envar, som under kalenderåret fyller lägst sexton och högst sextiofem år och som vistas i orten, pliktig att, i den mån kroppskrafter och hälsotillstånd tillåta, medverka vid släckningen. Bland de i kommunen bosatta sålunda bosatta tjänstepliktiga må lämpliga personer tagas i anspråk för tjänst i brandvärnnet. För sådan tjänst första hand frivilliga uttagas. Den som uttagits är skyldig att delta i brandövning under högst tjugu timmar årligen samt är för medverk brandsläckning berättigad till skälig ersättning av kommunen. Uttagning verkställs av brandstyrelsen.

8 §

Ägare eller innehavare av byggnad, upplag eller annan anläggning är skyldig att anskaffa och underhålla erforderliga brand- och livräddningsredskap ävensom att i övrigt vidtaga nödiga åtgärder för att förebygga och bekämpa brand, i den mån de ej medföra oskäligen kostnad. För tillsyn efter brand skall ägaren eller innehavaren tillhandahålla erforderlig personal

Sker skogsavverkning invid järnväg på kortare avstånd från närmaste järnvägsspår än trettio meter och vidtagas ej erforderliga åtgärder för att förhindra att ökad fara för skogsbrand uppkommer genom avverkningen, må åtgärderna vidtagas av länsstyrelsen eller järnvägsförvaltningen. Kostnaderna skola åvila järnvägsförvaltningen.

9 §

För det kommunala brandförsvaret erforderlig anordning må anbringas å annan tillhörig mark eller byggnad, såframt oskäligen intrång icke orsakas därigenom. Beslut om sådan åtgärd meddelas av brandstyrelsen. Kommunen skall svara för kostnad och skada, som åsamkas genom åtgärd som avses i första stycket. Vid bestämmande av ersättning härför skall hänsyn tagas till den nytta åtgärden kan medföra för den ersättningsberättigade. Är kostnaden eller skadan ringa, utgår ej ersättning. Kan enighet ej nås om ersättningen, skall denna fastställas av länsstyrelsen.

10 §.

Ej må någon så handhava eld eller brandfarligt föremål att brand lätt kan uppstå.

11 §

Uppstår brand eller är överhängande fara därför och kan ej den, som varsnar branden eller faran eller eljest får kunskap därom, genast släcka branden eller undanröja faran, skall han varsko dem, vilkas liv eller egendom är i fara samt tillkalla hjälp.

12 §.

Den som för befälet vid brand må för släckning eller räddning företaga sådant ingrepp i annans rätt, som bedömes nödvändigt. Han äger sålunda bland annat bereda brandstyrka tillträde till fastighet, avspärra brandplatsen, nyttja brunn, vattenledning, redskap, telefon, hästar och fordon, fälla träd, anlägga moteld samt riva eller undanskaffa byggnad, upplag eller annan egendom.

Ingrepp av ringa omfattning må jämväl företagas av annan, som deltagit i släcknings- och räddningsarbetet, därest befälhavarens föreskrift icke lämpligen kan inhämtas.

13 §

Den som deltagit i eller på annat sätt varit verksam för släckning av brand eller som deltagit i övning med brandstyrka må av statsmedel erhålla ersättning för skada, som därvid åsamkats honom. Ersättning av statsmedel må jämväl utgå för deltagande i eller annan verksamhet för släckning av skogsbrand. Härjämte må av statsmedel belöning tilldelas den, som vid släckning av skogsbrand visat rådighet och nit. Närmare bestämmelser om ersättning och belöning enligt denna paragraf meddelar Konungen.

14 §

Underlåter någon att fullgöra vad som åligger honom enligt 8 § första stycket första punkten, äger länsstyrelsen förelägga vite. Föreläggande må allt efter omständigheterna riktas mot ägaren eller innehavaren eller ock mot dem båda. Tillhandahålles icke personal för tillsyn efter vad i samma stycke andra punkten sägs, må tillsynen på ägarens eller innehavarens bekostnad utföras genom brandchefens försorg. Föreläggande mot ägare må förbindas med åläggande för honom att vid överlåtelse omedelbart meddela länsstyrelsen uppgift om den nye ägaren.

15 §.

Över brandstyrelses beslut enligt 7 § och 9 § första stycket må besvär anföras hos länsstyrelsen. Talan mot beslut, som enligt denna lag meddelas av länsstyrelsen, föres hos Konungen.

16 §

Den som utan giltigt skäl uteblir från brandövning eller brandsläckning, vartill han kallats genom brandlarm eller på annat sätt, eller lämnar honom anvisat arbete eller eljest icke åttlyder vad brandbefäl i och för tjänsten befallt eller som bryter mot 10 eller 11 § eller gom hindrar eller söker hindra åtgärd, som avses i 12 §, dömes till dagsböter.

Arbetsgivare eller arbetsledare, som vägrar anställd nödig ledighet för deltagande i brandövning eller brandsläckning eller därmed sammanhängande arbete, dömes, såfram ledigheten kunnat medgivas utan synnerlig olägenhet, till dagsböter.

Den som genom brandlarm eller på annat sätt obehörigen åstadkommer brandstyrkas utryckning eller samling, dömes till böter eller fängelse i högst sex månader och vare skyldig att ersätta därav föranledd kostnad.

17 §

Närmare föreskrifter angående tillämpningen av denna lag meddelas i brandstadgan

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1963, från och med vilken dag brandlagen den 15 juli 1944 (nr 521) skall upphöra att gälla.

Förekommer i lag eller författning hänvisning till lagrum, som ersatts genom bestämmelse i denna lag, skall den bestämmelsen i stället tillämpas.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 30 mars 1962.

GUSTAF ADOLF
(L. S.)

(Inrikesdepartementet)

Rune B Johansson

Nr 91

KUNGL. MAJ:TS

Brandstadga;

given Stockholms slott den 30 mars 1962.

Kungl. Maj:t har, efter riksdagens hörande funnit gott förordna som följer.

Om brandordning och brandstyrelse

1 §.

För kommun skall finnas brandordning, upptagande de bestämmelser som utöver vad i brandlagen och denna stadga föreskrives äro erfor för ordnande av brandförsvaret i kommunen.

Brandordning må ej innehålla bestämmelse om förhållande, som regleras genom annan allmän författning än brandlagen och denna stadga. Vid meddelande av bestämmelse i brandordning skall tillses, att därigenom icke lägges onödigt tvång på allmänheten eller eljest göres obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

2 §

Brandordning antages av kommunens fullmäktige. Beslut om antagande av brandordning skall underställas länsstyrelsens prövning. Vägras fastställelse, skola skälen därtill angivas. Underlåta fullmäktige att antaga brandordning av innehåll, som länsstyrelsen finner erforderligt, har länsstyrelsen att förordna i ämnet men skall i så fall underställa sitt beslut Konungens prövning.

Då brandordning fastställts, skall länsstyrelsen på kommunens bekostnad ofördröjligen införa meddelande om fastställelsen i länskungörelserna. Ett exemplar av brandordningen skall insändas till statens brandinspektion. Det åligger kommunens styrelse att ombesörja, att kungörelse om meddelanden intagas, och att tryckta exemplar av brandordningen finnas att tillgå för allmänheten.

Vad sålunda stadgats skall äga tillämpning jämväl i fråga om ändring i eller tillägg till brandordning.

3 §

1 mom. Ledamöter och suppleanter i särskild brandstyrelse väljas av kommunens fullmäktige till det antal fullmäktige bestämma. Antalet ledamöter må dock icke vara under fem. Valet skall vara proportionellt, därest det begäres av minst så många väljande, som motsvara det tal, vilket erhålles, om samtliga väljandes antal delas med det antal personer valet avse ökat med 1. Om förfarandet vid sådant proportionellt val är särskilt stadgat. Sker ej val av suppleanter proportionellt, skall tillika bestämmas den ordning, i vilken suppleanterna skola inkallas till tjänstgöring.

Beträffande särskild brandstyrelse skola bestämmelserna i 32-42 §§ kommunallagen rörande kommunens styrelse ävensom i 45 § andra och tredje styckena samma lag i fråga om där avsedd nämnd äga motsvarande tillämpning; dock att för särskild brandstyrelse i Stockholm skola gälla bestämmelserna i 51 § 1 mom. kommunallagen för Stockholm samt då utöver vad stadsfullmäktige med iakttagande av stadgandena i samma i samma lag föreskriva. Brandstyrelses protokoll behöver ej upptaga annat än förteckning å närvarande ledamöter samt för varje ärende beslutet och skälen därför.

2 mom. Vid sammanträde med brandstyrelsen äger brandchefen rätt att delta i överläggningarna men ej i besluten samt att få sin mening antecknad till protokollet.

Om brandstyrka och brandbefäl

4 §.

I brandordningen skola intagas bestämmelser angående

- 1) den kommunala brandstyrkans organisation;
- 2) det lägsta antal befattningshavare som skall finnas med angivande om de skola vara heltidsanställda eller deltidsanställda;
- 3) det lägsta antalet frivilliga eller tjänstepliktiga i brandvårn; samt
- 4) det lägsta antal övningar som skall hållas med brandstyrkan.

Om kommun skall hava brandchef eller vice brandchef gemensamt med annan kommun, skall detta framgå av brandordningen.

Har kommun jämlikt 4 § brandlagen helt eller delvis befriats från skyldigheten att hålla brandkår, skall av brandordningen framgå i vilken utsträckning och inom vilka områden brandsläckningen i kommunen ska ombesörjas enligt släckningsavtal.

5 §

Kommun skall hålla sådan brandberedskap, att första utryckning för brandsläckning ständigt kan ske inom en efter kommunens förhållande godtagbar tid. I brandordningen skall denna tid angivas samt bestämmelser intagas om det lägsta antal brandbefäl och brandmän, som erfordra för beredskapen.

6 §

Uttagning av tjänstepliktiga till brandvärnets skall ske nannneligen.

7 §

1 mom. För heltidsanställt brandbefäl skola följande kompetensföreskrifter gälla.

Brandchef och sådan vice brandchef, som ej tillika är brandmästare, ävensom andra därmed jämförliga befattningshavare skola hava avlagt brandingenjörsexamen vid statens brandskola. Länsstyrelsen äger dock, när särskilda skäl äro därtill, för viss kommun medgiva, att till dylik befattning må utses jämväl den som avlagt brandmästarexamen vid skolan.

Brandmästare skall hava avlagt lägst brandmästarexamen vid statens brandskola.

Brandförman skall hava avlagt lägst brandförmansexamen vid statens brandskola.

2 mom. För deltidsanställt brandbefäl skola följande kompetensföreskrifter gälla.

Brandchef och vice brandchef skola hava avlagt brandingenjörsexamen eller brandmästarexamen eller hava genomgått brandbefälkurs A vid statens brandskola. Övrigt deltidsanställt befäl vid kommunal brandkår skall hava genomgått lägst brandbefälkurs C vid statens brandskola.

Länsstyrelsen må dock för viss kommun medgiva, att krav på utbildning vid statens brandskola uppställas endast för brandchefen och en vice brandchef samt att därvid brandbefälkurs B är tillfyllest.

Utan hinder av vad nu sagts må kommun med länsstyrelsens medgivande förordna lämplig person att uppehålla brandchefstjänst för tid, intill. dess tjänsten kan besättas med behörig person.

3 mom. Brandordningen skall innehålla bestämmelser om den kompetens, som fordras för kommunens brandbefäl.

4 mom. Om utbildningen vid statens brandskola meddelas föreskrifter i stadgan för skolan.

8§

1 mom. Ledningen av kommuns brandförsvaret skall, närmast under brandstyrelsen, utövas av brandchefen. Det åligger brandchefen att vårda sig om att kommunens brandförsvaret är ändamålsenligt ordnat samt att göra de framställningar om anslag av allmänna medel och om ändringar i eller tillägg till brandordning och reglementen, som erfordras härför.

2 mom. Det ankommer på brandchefen

- 1) att biträda myndigheter och enskilda inom kommunen med råd och anvisningar rörande brandförsvaret;
- 2) att föra befäl över kommunens brandstyrka samt tillse att den erhåller erforderlig övning;
- 3) att tillse att föreskriven brandberedskap upprätthålles;
- 4) att tillse att kommunens brandalarmeringsanordningar fungera samt att dess brand- och livräddningsredskap och övrig utrustning städs äro i gott skick och förvaras på därför bestämda platser; samt
- 5) att skaffa sig god kännedom om skogarna i kommunen jämte i dem befintliga vattentillgångar.

3 mom. Brandchefen skall i övrigt övervaka efterlevnaden av brandlagen, denna stadga, brandordningen samt andra föreskrifter, som röra brandförsvaret. Finner brandchefen för särskilt fall omedelbar åtgärd nödvändig för att förhindra brand, åligger det honom att meddela föreskrift därom.

4 mom. Vice brandchef skall biträda brandchefen och vid förfall träda i hans ställe.

9 §

1 mom. Då släckningshjälp erhållits, skall den befälhavare som erhållit hjälpen utöva befälet.

Brandchefen eller den som är i hans ställe äger befälsrätt över brandkår, som jämte kommunens brandstyrka deltagar i brandsläckning inom anläggning, för vars skydd kåren är uppsatt.

Utan hinder av vad sålunda stadgats må överenskommelse träffas om vem som skall utöva befälet.

2 mom. Har brand tagit eller hotar den att taga större omfattning, äger länsstyrelsen förordna särskild befälhavare. För släckning av brand, som tagit eller hotar att taga större omfattning, skall befälhavaren, om så erfordras, göra framställning om militär handräckning hos länsstyrelsen eller annan myndighet som, enligt vad särskilt stadgat, är behörig att begära sådan handräckning.

Brandchefen eller den som är i hans ställe skall underrätta polischefen om brand eller överhängande fara därför samt vid polisutredning i samband med brand lämna den hjälp, som är möjlig.

10 §.

I brandordningen eller i särskilt reglemente skola närmare bestämmelser om brandpersonalens åligganden samt vad som har samband därmed

Om vissa för brandförsvaret erforderliga anordningar

11§

Det åligger kommun bland annat

- 1) att, där till följd av bebyggelsens art och omfattning eller eljest möjligheterna för allmänheten att genom telefon alarmera brandstyrkan icke äro tillfyllest, träffa särskilda anordningar för alarmeringen; samt
- 2) att träffa särskild anordning för inkallande av brandkårspersonalen.

Närmare bestämmelser härom samt om de övriga anordningar, som äro erforderliga för brandförsvaret i kommunen, skola införas i brandordningen.

Om brandsyn

12 §.

1 mom. Regelbunden brandsyn förrättas med de tidsmellanrum brandchefen bestämmer å sådana byggnader, upplag och andra anläggningar, vilka äro särskilt brandfarliga eller där brand kan utgöra fara för ett större antal människor. Över dylika anläggningar skall brandchefen fortlöpande föra förteckning, upptagande den synefrist, som skall gälla i varje särskilt fall.

Regelbunden brandsyn förrättas av brandchefen eller av brandbefäl, som han förordnar därtill.

Vid regelbunden brandsyn skall, med undantag av vad som är föremål för brandsyn enligt 2 mom., undersökas

1) huruvida de föreskrifter blivit iakttagna, som meddelats för att förebygga brand, för att vid brand rädda liv och egendom samt för att underlätta brandsläckning;

2) huruvida brandfarlig felaktighet finnes å elektrisk installation eller annorstädes å byggnad, upplag eller anläggning; samt

3) huruvida i övrigt anordning eller förhållande förefinnes, som kan utgöra fara för brand eller medföra svårighet att vid brand utföra släckning samt räddning av liv och egendom.

2 mom. Eldstadsbrandsyn förrättas av skorstensfejarmästaren i samband med föreskriven sotning.

Vid eldstadsbrandsyn skall undersökas, huruvida brandfarlig felaktighet finnes å eldstad eller annat, som enligt gällande föreskrifter skall sotas, samt å skorsten och tak med därtill hörande byggnadsdelar.

3 mom. Särskild brandsyn för undersökning, som avses i 1 mom. tredje stycket, förrättas av brandchefen eller brandbefäl, som han förordnar därtill, samt för undersökning, som avses i 2 mom. andra stycket, av skorstensfejarmästaren. Särskild brandsyn hålles, när brandchefen eller länsstyrelsen finner erforderligt.

4 mom. Vid brandsyn å egendom, som är försäkrad mot skada av brand, äger brandförsäkringsinrättning, hos vilken egendomen är försäkrad, på begäran vara tillstädes genom ombud med rätt att göra erinringar men ej att deltaga i besluten.

13 §

1 mom. Befinnes vid brandsyn, att ägare eller innehavare av byggnad, upplag eller annan anläggning icke iakttagit vad som jämlikt lag eller författning åligger honom med avseende å brandförsvaret, skall föreläggande meddelas en av dem eller båda att inom viss tid vidtaga rättelse. Föreläggande mot ägare må förbindas med åläggande för honom att vid överlåtelse meddela brandsyneförrättaren uppgift om nye ägaren.

Innan brandsyneföreläggande meddelas angående åtgärd av byggnadsteknisk art, skall samråd med byggnadsnämnden äga rum, försåvitt icke råd är utan betydelse.

Har föreläggande givits, skall å förut angiven tid efterbesiktning förrättas på föranstaltande av den, som givit föreläggandet. Befinnes därvid föreläggandet icke hava efterkommits, skall anmälan göras hos länsstyrelsen för den åtgärd, som kan påkallas av förhållandena.

2 mom. Befinnes vid brandsyn synnerlig fara för brand vara för handen åligger det brandsyneförrättare att genast meddela föreskrift om omedelbar åtgärd för undanröjande av faran.

14 §.

Vid brandsyn och efterbesiktning skall föras protokoll. Därest protokollet innefattar anmärkning skall avskrift därav så snart ske kan tillställas den som anmärkningen rör.

Om sotning

15 §.

Vid sotning skola eldstad och annan kanalansluten förbränningsanordning, vilka icke äro inrättade för eldning uteslutande med gas, jämte tillhörande röckanaler samt imkanaler rengöras.

Om den tid, som må förflyta från en sotning till nästa, skola bestämmelser intagas i brandordningen. Tiden skall för olika slag av eldstäder, förbränningsanordningar, röckanaler och imkanaler bestämmas med hänsyn till bränsleslag, eldningssätt och andra på sotbildning och därav föranledd brandfara inverkan omständigheter samt må icke utsträckas längre än till två år. Brandchefen må dock, om särskilda skäl i visst fall äro därtill, efter skorstensfejarmästaren hörande besluta om annan sotningsfrist

16 §

I brandordningen skall införas bestämmelse, huruvida kommunen skall utgöra ett eller flera sotningsdistrikt eller jämte annan kommun ingå i sådant distrikt.

För varje sotningsdistrikt skall finnas en skorstensfejare, som avlagt mästarexamen för skorstensfejare vid statens brandskola.

När skorstensfejarmästare för sotningsdistrikt skall utses, skall kungörelse därom införas i allmänna tidningarna med angivande av den tid, inom vilken ansökan skall ingivas. Inkommer ej ansökan från skorstensfejare med mästarexamen, äger länsstyrelsen medgiva att sökande med annan utses.

17 §

Föreskriven sotning skall verkställas av distriktets skorstensfejarmästare eller på hans ansvar av skorstensfejare, som är anställd för att biträda honom. Annan må ej verkställa sådan sotning, såframt icke brandchefen efter skorstensfejarmästarens hörande för särskilt fall medgiver undantag.

18 §

Vid föreskriven sotning skall undersökas, huruvida å byggnadsdelar, som enligt 12 § skola bli föremål för eldstadsbrandsyn, finnes felaktighet, som kan utgöra brandfara, varjämte uppmärksamhet skall ägnas åt annat, som kan utgöra föremål för undersökning vid brandsyn. Upptäckes felaktighet eller iakttagas annat missförhållande och äger skorstensfejarmästaren ej själv meddela föreläggande om rättelse, skall brandchefen ofördröjligen underrättas.

19 §

1 mom. Skorstensfejarmästare för sotningsdistrikt åligger bland annat

- 1) att på anmodan av brandchefen eller ägare eller innehavare av byggnad och annan anläggning göra de undersökningar och besiktningar av eldstäder, förbränningsanordningar, rökkanaler och imkanaler, som erfordras för att utröna brandfara;
- 2) att föra förteckning över de byggnader och andra anläggningar i sotningsdistriktet, inom vilka sotning skall ske, samt att där anteckna verkställda förrättningar, iakttagna felaktigheter och missförhållanden samt vidtagna åtgärder ävensom att på anfordran uppvisa förteckningen för brandchefen;
- 3) att tillse att arbete, som han eller hans biträden utför, verkställs med varsamhet och omtanke så att skada eller onödig olägenhet ej uppstår;
- 4) att på anmodan biträda vid släckning av soteld; samt
- 5) att på kallelse av brandchefen eller den som för befälet vid brand biträda vid annan brandsläckning.

2 mom. Angående skorstensfejarmästarens åligganden i övrigt må bestämmelser meddelas i brandordningen eller i reglemente.

20 §.

För kommun skall finnas sotningstaxa, upptagande de avgifter, som ägare och innehavare av byggnad, annan anläggning eller lägenhet hava att erlægga för sotnings-, undersöknings- och besiktningensarbete, som utföres av skorstensfejare.

Sotningstaxa antages och fastställs på sätt stadgas om brandordning.

Om vissa åtgärder mot brand

21 §.

Arbetsgivare och arbetstagare böra samverka i syfte att främja brandförsvaret på arbetsplatsen.

22 §

Vill någon företaga kolning, tjärbränning eller hyggesbränning eller ock svedja eller bränna gräs, halm, ris eller ljungräs eller för annat ändamål uppgöra eld utomhus på plats, där elden lätt kan sprida sig och medföra brandfara, åligger honom att dessförinnan, genom grävning eller på annat sätt, vidtaga de särskilda åtgärder, som kunna anses erforderliga för att hindra eldens spridning. Sådan eld må ej övergivas, förrän den blivit fullständigt släckt.

I brandordningen må om så erfordras föreskrivas skyldighet för den som vill uppgöra eld på plats, som avses i första stycket, att anmäla det till brandchefen.

23§

Envar enligt 7 § brandlagen tjänstepliktig är efter kallelse till skogsbrandsläckning pliktig att, försedd med tillgängliga släckningsredskap, genast begiva sig till anvisad plats, och delta i släckningsarbetet. Befinner sig tjänstepliktig i närheten av brandstället, skall han, så snart han fått kännedom om branden, utan kallelse skynda dit och delta i arbetet.

Om tillsyn över brandförsvaret m. m.

24 §.

Länsstyrelsen skall tillse att brandförsvaret inom länet är tillfredsställande ordnat.

Vid sin tillsyn över att kommuner, brandsynförrättare och särskilda befattningshavare fullgöra sina åligganden med avseende å brandförsvaret äger länsstyrelsen förelägga vite.

Tillsyn över brandförsvaret inom riket utövas av statens brandinspektion.

25 §.

Brandchef, brandsynförrättare, skorstensfejare och annan som har att utöva tillsyn över brandförsvaret skall för fullgörande av tillsynen äga tillträde till byggnad och lägenhet samt upplag och annan anläggning ävensom rätt att där företaga undersökning eller utföra arbete, vartill hans åligganden giva anledning. Vägras tillträde utan godtagbart skäl, skall handräckning lämnas av polismyndigheten. Tillsyn och arbete skola utföras på sådant sätt att minsta möjliga olägenhet vållas allmänheten.

Den som har eller haft att utöva tillsyn eller anlitas som biträde i tillsynsverksamheten må ej obehörigen röja eller utnyttja yrkeshemlighet eller annat förhållande, varom han fått kännedom i denna verksamhet.

Om ansvar och besvär

26 §

Till dagsböter dömes, om ej görningen är belagd med straff i annan författning, den som icke låter verkställa föreskriven sotning, när han enligt 17 § andra punkten fått medgivande att själv ombesörja sådan sotning, samt den som bryter mot bestämmelse i 23

27§

Bryter någon mot bestämmelse i brandordning och skall förseelsen enligt stadgande däri föranleda ansvar, dömes, om ej görningen är belagd med straff i annan författning, till böter, högst trehundra kronor. Har förseelsen avsett åliggande av större vikt eller har därigenom förorsakats avsevärd skada eller olägenhet, skola dagsböter ådömas.

28 §.

Bryter någon mot bestämmelsen i 25 § andra stycket, dömes till dagsböter eller fängelse i högst ett år. Förseelsen må av allmän åklagare åtalas endast efter angivelse av målsäganden.

29 §.

Över beslut vid brandsyn samt över brandchefs beslut jämlikt 15 § andra stycket sista punkten och 17 § andra punkten må besvär anföras hos länsstyrelsen.

Talan mot beslut, som länsstyrelse meddelat på grund av denna stadga eller brandordning, må föras hos Konungen.

Särskilda bestämmelser

30 §.

Vad som föreskrives i denna stadga eller i brandordning gäller även byggnad, upplag eller anläggning, som tillhör eller innehaves av staten.

31 §.

När kommun utsett brandchef, vice brandchef eller skorstensfejarmästare, skall anmälan härom göras till länsstyrelsen med uppgift om hans namn, adress och telefonnummer.

32§

Den som enligt 12 § är behörig att förrätta brandsyn må ej driva handel med brand- eller livräddningsredskap; eller vara kommissionär eller agent för annan, som driver sådan handel, eller för försäkringsinrättning i vad denna meddelar försäkringar, som hava samband med brand; eller vara delägare i handelsbolag eller styrelseledamot i aktiebolag eller förening, som har till huvudsaklig uppgift att driva handel med brand- eller livräddningsredskap.

Övergångsbestämmelser

33 §.

Denna stadga träder i kraft den 1 januari 1963.

Genom stadgan upphävas brandstadgan den 15 juli 1944 (nr 522) samt vad i övrigt finnes i allmän författning, brandordning eller andra särskilda föreskrifter stridande mot bestämmelserna i denna stadga.

Förekommer i lag eller eljest hänvisning till föreskrift, som ersatts genom bestämmelse i denna stadga, skall den bestämmelsen i stället gälla.

34 §.

1 mom. För brandbefälstjänst gällande kompetensbestämmelse, som jämlikt denna stadga intages i brandordning, skall icke tillämpas å brandbefäl, som innehar tjänsten vid stadgans ikraftträdande.

Den som före den 1 januari 1948 erhållit befattning som brandbefäl må utan hinder av kompetensbestämmelserna i denna stadga utses till annan brandbefälsbefattning. Utges sådant brandbefäl till brandchef eller vice brandchef skall beslutet underställas länsstyrelsen för prövning av den utseddes lämplighet för tjänsten.

2 mom. Vid tillämpningen av denna stadga skall den som genomgått brandchefskurs kategori I vid statens brandskola anses hava där avlagt brandingenjörsexamen, den som genomgått brandmästarkurs kategori I vid skolan anses hava där avlagt brandmästarexamen samt den som genomgått brandförmanskurs kategori I vid skolan anses hava där avlagt brandförmansexamen.

I övrigt skall för brandbefäl med kompetens enligt föreskrifterna i brandstadgan den 15 juli 1944 gälla; att brandchefskurs kategori II vid statens brandskola anses motsvara brandbefälkurs A vid skolan samt att envar av brandchefskurs kategori III samt brandmästar- och brandförmanskurs kategori I vid statens brandskola anses motsvara brandbefälkurs B vid skolan.

3 mom. Vid tillämpningen av denna stadga skall den som genomgått mästarkurs för skorstensfejare vid statens brandskola anses hava där avlagt mästarexamen.

Har före denna stadgas ikraftträdande skorstensfejare godkänts eller anställts för visst sotningsdistrikt, må godkännandet ej återkallas eller anställningsavtalet hävas av kommunen med mindre skorstensfejaren finnes icke vidare vara lämplig.

Den som före den 1 januari 1948 vunnit godkännande eller anställning såsom skorstensfejare för sotningsdistrikt må utan hinder av kompetensbestämmelserna i denna stadga utses till skorstensfejarmästare i annat sotningsdistrikt.

35§

Utän hinder av det i 32 § stadgade förbudet må den, som vid denna stadgas ikraftträdande är anställd inom brandförsvaret och som då enligt äldre bestämmelser var oförhindrad att bedriva och jämväl bedrev verksamhet, som avses med förbudet, fortsätta därmed.

36§

Tjänstgöringstiden för ledamöter och suppleanter i särskild brandstyrelse, vilka valts med tillämpning av äldre bestämmelser, skall upphöra med utgången av år 1963. Nya val i enlighet med denna stadga skola äga rum år 1963.

Förslag till brandordning skall med iakttagande av denna stadgas föreskrifter hava upprättats och underställas länsstyrelsens prövning före den 1 januari 1965. Brandordning, avsedd att träda i kraft den 1 januari 1963 eller därefter, må jämväl före sistnämnda dag antagas och fastställas i enlighet med bestämmelserna i denna stadga. Intill dess ny brandordning trätt i kraft, skall hittills gällande brandordning lända till efter rättelse, i den mån den icke strider mot brandlagen eller denna stadga.

Beslut, förordnande eller föreskrift, som meddelats med stöd av sådant stadgande i äldre brandstadgan, vilket ersatts genom bestämmelse i nya stadgan, skall alltjämt gälla, intill dess annorlunda förordnas.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 30 mars 1962.

GUSTAF ADOLF

(L. S.)

(M.

(Inrikesdepartementet)

RUNE B. JOHANSSON